

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 18 grudnia 2013 roku w sprawie z powództwa D. W. przeciwko (...) Spółki Akcyjnej w K. z udziałem Powiatowego Rzecznika Konsumentów w P. Sąd Rejonowy w Pabianicach I Wydział Cywilny w pkt. 1. nakazał pozwanej (...) Spółce akcyjnej w K., aby wymieniła powódce D. W. deskę podłogową warstwową 3 – lamelową D. naturalny klasy F./E. (...),1, o symbolu (...), w ilości 17,38 m² – na nową, wolną od wad, wraz ze zwrotem kosztów demontażu wadliwej podłogi i montażu nowej; w pkt.2. zasądził od pozwanej (...) Spółki akcyjnej w K. na rzecz powódki D. W. kwotę 979,28 zł złotych tytułem zwrotu kosztów procesu. (wyrok – k. 184)

Apelację od wskazanego orzeczenia złożył pozwany, zaskarżając powyższy wyrok w całości. Zaskarżonemu orzeczeniu zarzucił:

1. obrazę przepisów prawa materialnego, a to:

a) art. 6 k.c. w zw. z art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 27 lipca 2002 r.

o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej oraz o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. 2002.141.1176 dalej zwanej w skrócie „ustawą) poprzez przerzucenie na pozwanego ciężaru dowodu co do okoliczności zgodności towaru konsumpcyjnego z umową, chociaż domniemanie to wynika wprost z przepisu ustawy;

b) art. 4 ust.1 w/w ustawy poprzez jego niewłaściwe zastosowanie polegające na niczym nieuzasadnionym przyjęciu, że przedmiotowy towar konsumpcyjny jest niezgodny z umową;

c) art. 8 ust. 1 w/w ustawy w zw. z art. 61 § 1 k.c. poprzez ich błędną wykładnię i w rezultacie przyjęcie, że zgłoszenie reklamacyjne z dnia

8 marca 2012 roku w zakresie żądania zwrotu gotówki ma nie mieć żadnego znaczenia dla odwołania treści zgłoszenia zawartego we wcześniejszej pisemnej reklamacji z dnia 7 marca 2012 roku, chociaż przedmiot żądania z 8 marca 2012 roku wyłącza możliwość uwzględnienia żądania z dnia 7 marca 2012 r., a zatem musi prowadzić do jego odwołania;

2. naruszenie przepisów prawa procesowego mające wpływ na treść orzeczenia, a to:

a) art. 233 § 1 k.p.c. poprzez przekroczenie zasady swobodnej oceny dowodów i w rezultacie dowolne przyjęcie, że z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika, iż:

b) powódce oferowano deski podłogowe wykonane w całości z drewna litego oraz zapewniono ją, że deski te mają cechy deski z drewna dębowego, chociaż biorąc pod uwagę charakter prowadzonej przez pozwanego sprzedaży (wielkopowierzchniowy market budowlany) oraz sposób ekspozycji towaru (wybór kilkunastu rodzajów paneli i desek podłogowych) wyboru towaru dokonuje ostatecznie sam konsument, porównując we własnym zakresie eksponowane towary, a co za tym idzie – nie miał kto zapewnić powódki o w/w cechach;

c) budowa warstwowa sprzedanej deski z różnych rodzajów materiałów drewnianych świadczyć ma o niezgodności towaru z umową, chociaż jak sama powódka przyznaje w pozwie „zakupiła deskę podłogową”, a nie deskę z litego drewna dębowego;

d) wobec przeciętnego nabywcy pojęcie „deska barlinecka” uzasadniać ma przekonanie, że tak nazwany towar wykonany jest w całości z drewna litego, chociaż okoliczność ta nie była nawet przedmiotem postępowania dowodowego, a ponadto powódka od początku twierdziła, że zakupiony przez nią „towar” to „deska podłogowa”, a nie deska z drewna litego;

e) wymogi dotyczące zabezpieczenia desek podłogowych określone

w instrukcji montażu zostały sporządzone małą czcionką i w sposób mało czytelny dla konsumenta, chociaż powódka sama przyznała, że montaż podłogi odbywał się w oparciu o w/w instrukcję, a więc jej treść była dla powódki zrozumiała, wszystkie jej zapisy mają taką samą czcionkę,
a punkt „Konserwacja i pielęgnacja podłóg” jest dodatkowo pogrubiony
i wyszczególniony oraz znajduje się w sąsiedztwie zdjęć obrazujących sposób montażu podłogi;

f) konieczność stosowania zabezpieczeń podłogi przed uszkodzeniem przekraczała ma wiedzę typowego konsumenta, w tym powódki, chociaż powódka sama twierdziła, że pod meblami stosowała podkładki filcowe, a zatem zdawała sobie sprawę z możliwości powstania uszkodzeń
i przewidywała skutki związane z możliwością porysowania podłogi;

3. art. 278 § 1 k.p.c. w zw. z art. 328 § 2 k.p.c. poprzez oparcie treści rozstrzygnięcia na opinii powołanego w sprawie biegłego sądowego, chociaż zakres sporządzonej przez biegłego opinii oraz zarzuty podnoszone wobec jej treści przez pozwanego wskazują, że opinia ta ma faktycznie nikłą wartość merytoryczną, nie ma żadnego oparcia w „wiadomościach specjalnych”, a wynikające z niej wnioski są niczym nieoparte, pozostają w sferze przypuszczeń i domysłów biegłego oraz jego subiektywnych przekonaniach, nie popartych żadną argumentacją faktyczną i prawną – ocena desek podłogowych miała wyłącznie charakter organoleptyczny, a ponadto biegły nie rozróżnienia podstawowych pojęć z zakresu parkieciarstwa, czyli w zakresie wiadomości specjalnych, które powinien posiadać;

4. art. 321 k.p.c. w zw. z art. 328 § 2 k.p.c. poprzez przyjęcie wbrew treści żądania pozwu oraz zgłoszenia o niezgodności towaru z umową, że niezgodność przedmiotowych desek z umową polegać ma na tym, że nie są one wytworem z litego drewna, chociaż zgłaszana przez powódkę niezgodność z umową wiązała się wyłącznie z występującymi wgnieceniami podłogi oraz niewyjaśnienie powyższej okoliczności w uzasadnieniu.

W konkluzji powyższych zarzutów pozwany wniósł o:

1. zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa w całości, ewentualnie;
2. uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji,
3. zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego zwrotu kosztów procesu przed Sądem I i II instancji, w tym zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w osobie radcy prawnego według norm przepisanych.

W odpowiedzi na apelację pozwanego powódka wniosła o jej oddalenie w całości oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki kosztów zastępstwa procesowego
w postępowaniu apelacyjnym. (odpowiedź na apelację – k. 224-226)

W odpowiedzi na apelację, zastępca nadzorca sądowego przyłączył się do apelacji pozwanego popierając w całości wnioski i zarzuty w niej zawarte, wnosząc o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa w całości, względnie w przypadku uznania, iż zachodzą ku temu przesłanki – uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania. (odpowiedź na apelację – k. 245-246)

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył, co następuje:

Apelacja jako bezzasadna podlegała oddaleniu.

Zaskarżone rozstrzygnięcie zostało wydane w wyniku prawidłowo ustalonego stanu faktycznego, które to ustalenia Sąd Okręgowy podziela i przyjmuje za własne, jak również
w następstwie bezbłędnie zastosowanych przepisów prawa materialnego.

Na wstępie koniecznym jest odniesienie się do sformułowanych przez skarżącego zarzutów naruszenia przepisów postępowania, gdyż wnioski w tym zakresie z istoty swej determinują rozważania co do pozostałych

zarzutów apelacyjnych, bowiem jedynie nieobarczone błędem ustalenia faktyczne, będące wynikiem należyście przeprowadzonego postępowania mogą być podstawą oceny prawidłowości kwestionowanego rozstrzygnięcia w kontekście twierdzeń o naruszeniu przepisów prawa materialnego.

Za całkowicie chybiony należało uznać w szczególności zarzut przekroczenia zasady swobodnej oceny dowodów, czyli naruszenia dyspozycji art. 233 § 1 k.p.c. W myśl powołanego przepisu ustawy Sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Ocena dowodów polega na ich zbadaniu i podjęciu decyzji, czy została wykazana prawdziwość faktów, z których strony wywodzą skutki prawne. Celem Sądu jest tu dokonanie określonych ustaleń faktycznych, pozytywnych bądź negatywnych i ostateczne ustalenie stanu faktycznego stanowiącego podstawę rozstrzygnięcia. Ocena wiarygodności mocy dowodów przeprowadzonych w danej sprawie wyraża istotę sądenia w części obejmującej ustalenie faktów, ponieważ obejmuje rozstrzygnięcie o przeciwnych twierdzeniach stron na podstawie własnego przekonania sędziego powziętego w wyniku bezpośredniego zetknięcia ze świadkami, stronami, dokumentami i innymi środkami dowodowymi. Powinna odpowiadać regułom logicznego rozumowania wyrażającym formalne schematy powiązań między podstawami wnioskania i wnioskami oraz uwzględniać zasady doświadczenia życiowego wyznaczające granice dopuszczalnych wniosków i stopień prawdopodobieństwa ich występowania w danej sytuacji. Jeżeli z określonego materiału dowodowego Sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena Sądu nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów (art. 233 § 1 k.p.c.) i musi się ostać choćby w równym stopniu, na podstawie tego materiału dowodowego, dawały się wysnuć wnioski odmienne. Tylko w przypadku, gdy brak jest logiki w wiązaniu wniosków z zebranymi dowodami, lub gdy wnioskanie Sądu wykracza poza schematy logiki formalnej albo, wbrew zasadom doświadczenia życiowego, nie uwzględnia jednoznacznych praktycznych związków przyczynowo-skutkowych to przeprowadzona przez Sąd ocena dowodów może być skutecznie podważona. W kontekście powyższych uwag należy stwierdzić, iż wbrew twierdzeniom apelującego w rozpoznawanej sprawie Sąd Rejonowy dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych w oparciu o cały zgromadzony materiał dowodowy i nie naruszył dyspozycji art. 233 § 1 k.p.c. Przeprowadzona przez tenże Sąd ocena materiału dowodowego jest w całości logiczna i zgodna z zasadami doświadczenia życiowego, zaś wszelkie podniesione w tym zakresie zarzuty stanowią w istocie jedynie niczym nieuzasadnioną polemikę z prawidłowymi i nieobciążonymi jakimkolwiek błędem ustaleniami Sądu pierwszej instancji. Zauważyć bowiem trzeba, że pozwany podnosząc powyższy zarzut nie wskazał, w jaki sposób Sąd I instancji zasadę swobodnej oceny dowodów naruszył, ograniczając się jedynie do zaprezentowania stanu faktycznego ustalonego na podstawie własnej oceny dowodów. Samo natomiast przekonanie strony o innej niż przyjął sąd wadze / doniosłości/ poszczególnych dowodów i ich odmiennej ocenie niż ocena sądu nie może stanowić o skuteczności zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c.

Nie jest trafny również zarzut naruszenia art. 278 § 1 k.p.c. w zw. z art. 328 § 2 k.p.c. Przede wszystkim wskazać należy, że zadaniem opinii biegłego jest dostarczenie sądowi wiadomości specjalnych (art. 278 § 1 k.p.c.), udzielenie na podstawie posiadanych wiadomości fachowych i doświadczenia zawodowego informacji niezbędnych do ustalenia i oceny okoliczności sprawy. Podnieść należy, że sąd nie jest związany opinią biegłego i powinien ją ocenić, podobnie jak inne dowody zebrane w sprawie. Takiej oceny dokonał Sąd Rejonowy uznając opinię biegłego za miarodajną oraz przekonującą w zakresie określenia jakości towaru i szczególnych warunków jego użytkowania, skutkujących powstaniem uszkodzeń towaru w toku normalnego użytkowania. Poza tym opinia tego biegłego jest jasna, czytelna, fachowa oraz w sposób rzeczowy odpowiada na zawarte w tezie dowodowej pytania. Sąd jednocześnie pominął jako bez znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy opinię biegłego w części dotyczącej zmniejszania grubości warstw deski w procesie szlifowania oraz co do okoliczności związanych z procesem lakierowania. Również w zakresie zarzutu pozwanej, co do nieścisłości terminologicznych w użyciu pojęć: trwałości i twardości drewna, który został również podniesiony w treści apelacji Sąd I instancji słusznie uznał za pomijalny. Poza zarzutem apelacji, iż opinia ma niską wartość merytoryczną i nie ma żadnego oparcia w wiadomościach specjalnych, skarżący nie formułuje żadnych rzeczowych argumentów podważających wnioski płynące z tej opinii. Opinii tej nie może podważać fakt, że ocena desek miała charakter organoleptyczny. Opinia biegłego została wydana w oparciu o cały materiał dowodowy, na podstawie oględzin podłogi oraz specjalistycznego badania jej próbek co do ich twardości i jednorodności budowy.

Jednocześnie strona pozwana nie zgłosiła wniosku o przeprowadzenie dowodu z opinii innego biegłego. Powyższe rozważania przesądzają także o niezasadności zarzutu naruszenia art. 278 k.p.c.

Zamierzonego skutku nie może odnieść również zarzut naruszenia przepisu

art. 321 k.p.c. w zw. z art. 328 § 2 k.p.c., którego argumentacja jest zupełnie niezrozumiała.

Z pewnością nie czynią zmiany żądania pozwu dokonywane przez Sąd ustalenia faktyczne

w zakresie materialnoprawnej przesłanki niezgodności towaru z umową, której istnienie, bez względu na to, na czym ta niezgodność polegała stanowi *conditio sine qua non* odpowiedzialności sprzedawcy. Stwierdzona przez Sąd przyczyna, czy też wada prowadząca do przesądzenia owej niezgodności towaru z umową pozostaje bez wpływu na zgłoszone żądanie powódki wymiany towaru wadliwego na wolny od wad.

W tym miejscu zaznaczyć należy, iż niezrozumiałym w kontekście zarzutu naruszenia art. 278 § 1 k.p.c., jak i art. 321 k.p.c. jest zarzut naruszenia przepisu art. 328 § 2 k.p.c. Jak przyjmuje się w orzecznictwie, obraza art. 328 § 2 k.p.c. może być skutecznym zarzutem apelacji tylko wtedy, gdy uzasadnienie zaskarżonego wyroku nie posiada wszystkich koniecznych elementów, bądź zawiera braki w zakresie poczynionych ustaleń faktycznych i oceny prawnej tak znaczne, że sfera motywacyjna orzeczenia pozostaje nieujawniona bądź ujawniona w sposób uniemożliwiający poddanie jej ocenie instancyjnej (tak np. wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 3 grudnia 2013 roku, I ACa 715/13, LEX nr 1416118). W rozpoznawanej sprawie sytuacja taka nie miała miejsca. Sąd Rejonowy bowiem dokonał rzetelnej i wszechstronnej oceny zgromadzonych w sprawie dowodów. Sąd pierwszej instancji w pełni prawidłowo wyjaśnił również podstawę prawną rozstrzygnięcia z powołaniem właściwych przepisów ustawy. Wobec powyższego zarzut naruszenia dyspozycji art. 328 § 2 k.p.c. należało uznać za chybiony.

Przechodząc do zarzutów materialnoprawnych, w pierwszej kolejności należy zauważyć, że niezasadnym okazał się zgłoszony przez pozwanego zarzut naruszenia art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 27 lipca 2002 r. o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej oraz o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz.U. nr 141, poz. 1176 ze zm.; dalej: „ustawa o sprzedaży konsumenckiej”) powiązany z zarzutem naruszenia art. 6 k.c. Stosownie do pierwszego z powołanych przepisów sprzedawca odpowiada wobec kupującego, jeżeli towar konsumpcyjny w chwili jego wydania jest niezgodny z umową; w przypadku zaś stwierdzenia niezgodności przed upływem sześciu miesięcy od wydania towaru domniemywa się, że istniała ona w chwili wydania. Z normy tej wynika, że warunkiem powstania odpowiedzialności sprzedawcy wobec kupującego jest wykazanie przez nabywcę towaru konsumpcyjnego dwóch okoliczności, tj.: braku zgodności towaru z umową oraz tego, że stan ten występował w chwili wydania towaru. Domniemanie zawarte w zdaniu drugim wskazanego przepisu jest domniemaniem wzruszalnym i dotyczy ostatniej z wymienionych przesłanek odpowiedzialności kupującego, tj. istnienia braku zgodności towaru z umową w chwili wydania towaru, jeśli kupujący udowodni, że taki brak zgodności wystąpił w okresie sześciu miesięcy od dnia wydania towaru. Skuteczność zaś obrony sprzedawcy w tych okolicznościach zależy od wykazania, że w chwili wydania towar był zgodny z umową. Ostatecznie zatem należy uznać, że na podstawie art. 4 ust. 1 ustawy o sprzedaży konsumenckiej na kupującym spoczywa ciężar dowodu istnienia wady fizycznej rzeczy, sprzedawca zaś w celu uchylenia się od odpowiedzialności winien zwalczyć twierdzenia kupującego o istnieniu wady. W przedmiotowej sprawie na wniosek powódki został dopuszczony dowód z opinii biegłego, z której jednoznacznie wynika fakt niezgodności towaru z umową. Powódka wykazała również, iż wada dostarczonego towaru istniała

w chwili jego wydania powódce. Kwestia ta została objęta domniemaniem prawnym wynikającym z cytowanego przepisu, bowiem do stwierdzenia niezgodności towaru z umową doszło przed upływem 6 miesięcy od nabycia rzeczy. Powódka nabyła meble w dniu

12 listopada 2011 roku, a do ujawnienia wad doszło w styczniu 2012 roku. Domniemanie to, o ile jest kwestionowane, przerzuca ciężar dowodu na sprzedawcę, a zatem w sprawie na pozwanego, który w sposób skuteczny go nie podważył.

Chybiony okazał się również zarzut naruszenia art. 8 ust. 1 ustawy w zw. z art. 61 § 1 k.c. poprzez ich błędną wykładni. Sąd Rejonowy słusznie uznał, że wbrew twierdzeniu strony pozwanej nie doszło w przedmiotowej sprawie do zmiany roszczeń, ani niedopuszczalności zgłoszonego żądania. Sąd trafnie wskazał, że powódka żądanie wymiany towaru na nowy zgłosiła sprzedawcy niezwłocznie od wykrycia niezgodności towaru z umową, tj. w reklamacji datowanej na dzień 7 marca 2012 roku, a doręczonej pozwanej w dniu 8 marca 2012 roku. Nie budzi bowiem sporu, że

ujawnioną niezgodność towaru z umową powódka niewątpliwie chciała usunąć. Z punktu widzenia odpowiedzialności pozwanego na podstawie ustawy istotnym jest, aby konsument zmanifestował niezgodność towaru z umową oraz zażądał naprawy, czy wymiany rzeczy na nową, względnie obniżenia lub zwrotu ceny (art. 4 i art. 8 ustawy). W sprawie do takiej notyfikacji żądań powódki bezspornie doszło. Stanowisko apelującego, zgodnie z którym wola powódki zmiany żądania miałyby wynikać z protokołów reklamacyjnych, w świetle okoliczności przedmiotowej sprawy nie mogło się ostać. Zakwalifikowanie żądania powódki przez pozwanego do wybranej przez siebie podstawy odpowiedzialności, tj. reklamacji w ramach gwarancji z żądaniem zwrotu ceny, kierując zgłoszenie do producenta desek podłogowych, nie może odbywać się z pogorszeniem sytuacji prawnej konsumenta. Podkreślenia wymaga przy tym, iż wybór roszczenia z gwarancji nie powoduje utraty możliwości żądania tego samego roszczenia na podstawie niezgodności towaru z umową, co ma istotne znaczenie jeśli gwarant i sprzedawca są odrębnymi podmiotami. Niezasadne zatem są wywody apelacji próbujące dokonać niejako przekierowania pierwszego żądania (reklamacji) powoda na płaszczyznę gwarancji, co miałyby uniemożliwić mu dochodzenie roszczeń na podstawie ustawy. W świetle okoliczności przedmiotowej sprawy, w szczególności mając na uwadze pismo powódki z dnia 7 marca 2012 roku, a następnie treść pozwu, w których powódka wyraźnie formułowała żądanie wymiany towaru na nowy wolny od wad, stanowisko apelującego jakoby zmieniła ona żądanie nie jest zasadne. Symptomatyczny przy tym jest fakt, że wbrew zarzutom apelującego odmowa spełnienia żądania wynikała nie z powodu zmiany reklamacji, tj. z wymiany na zwrot gotówki, a z uwagi na stwierdzone uszkodzenia, które w ocenie pozwanego powstały na skutek niewłaściwego użytkowania przez powódkę, niezgodnego z załączoną przez producenta instrukcją.

Mając na uwadze powyższe apelacja podlegała oddaleniu w oparciu o art. 385 k.p.c.